

Minister Takáč na Rade EÚ diskutoval o nových GMO. Nesklamal, no mohlo to byť lepšie.

Foto z Rady EÚ

Trnava, 22.11.2023. Minister Takáč sa prvý krát zúčastnil na Rade ministrov EÚ pre poľnohospodárstvo a rybárstvo. Rokovalo sa aj o návrhu legislatívy o uvoľnení pravidiel pre nové GMO, vyrobené novými genomickými technikami (NGT). Vo vyjadreniach nesklamal, no mohlo to byť lepšie. Spomenul aj negatívny postoj verejnosti voči GMO.

Počas rokovania pozitívne uviedol: „Na Slovensku vo všeobecnosti pretrváva negatívny postoj verejnosti voči GMO z tohto dôvodu sa pri tomto návrhu prikláňame k uplatňovaniu predbežnej opatrnosti, vedeckého hodnotenia rizika a označovania až po výsledný produkt.“ „Trváme tiež na zachovaní ustanovení, ktoré vylučujú použitie NGT v ekologickej poľnohospodárskej výrobe...“ (kompletný videozáznam viď nižšie)

Zrušenie hodnotenie rizika a označovanie pre NGT 1.kategórie sú hlavné piliere návrhu Komisie na dereguláciu nových GMO. Ak by sme tieto dve požiadavky z návrhu odstránili, samotný návrh stratí opodstatnenie a stačilo by, aby nové GMO zostali regulované podľa aktuálne platnej EÚ legislatívy o GMO, ktorá nariaďuje hodnotenie rizík a označovanie GMO. V návrhu Komisie nie je možné nájsť bezpečný kompromis prípadnými úpravami. Z týchto dôvodov mohol minister Takáč vyjadriť striktný odmietavý postoj k návrhu Komisie. Deklaroval to v predvolebnom [AGRO-GMO dotazníku](#) a žiadali o to signatári odovzdanej GMO [petície](#) a viac ako [50 slovenských organizácii a spoločností](#). Bolo by to aj v súlade s [rozhodnutím](#) Európskeho súdneho dvora. **Rozhodujúce však budú jeho ďalšie kroky a najmä záverečné hlasovanie o návrhu na Rade EÚ.**

Takáč podporil [pripomienky](#) predložené chorvátskou delegáciou a na záver svojho vstupu dodal: „Zároveň by sme privítali, aby sa pri udeľovaní statusu NGT 1.kategórie prijímali rozhodnutia kvalifikovanou väčšinou a nie jednoduchou väčšinou.“

Kritika návrhu Komisie padla aj z množstva iných štátov, no situácia nie je stále jasná. Mnoho štátov a europoslancov je za dereguláciu nových GMO. O návrhu rokuje aj Európsky parlament, europoslanci predložili rôzne pozmeňovacie návrhy. Zmeny nič nevyriešia, úplné odmietnutie návrhu je však najlepšie riešenie, ktoré je v súlade aj s princípom predbežnej opatrnosti. Potrebujeme viac času na preskúmanie funkčnosti a bezpečnosti nových GMO, nie je rozumné ich teraz bez regulácii vypúšťať do ŽP.

Európska komisia navrhla deregulovať dve kategórie nových GMO vyrobených NGT:

1. V prvej kategórii sa navrhuje zrušiť skoro všetky bezpečnostné požiadavky pre GMO, vrátane hodnotenia rizika a označovania produktov. Nevedecky sa prirovnávajú ku konvenčným plodinám, pritom neexistuje vedecký konsenzus o ich bezpečnosti. Je jasné, že GMO priemysel sa zameria na túto kategóriu, ktorá je špecifikovaná veľmi

široko charakterom možných modifikácií.

2. V druhej kategórii sa navrhuje oslabiť hodnotenie rizika. Označovanie zostáva.

Hrozí, že členské štáty stratia možnosť zakázať pestovanie oboch kategórií.

Nové GMO sa vyrábajú novými genomickými technikami, určenými na umelú modifikáciu DNA. Sú síce vylepšené, ako pôvodné techniky genetickej modifikácie, no neexistuje vedecký konsenzus, že sú bezpečnejšie, ako pôvodné GMO. Pribudajú dôkazy o ich nespoľahlivosti. Preto je v príkrom rozpore s princípom predbežnej opatrnosti, ak nové GMO nemajú byť regulované tak ako pôvodné GMO. Rovnakú mienku má aj Európsky súdny dvor, ktorého rozhodnutie však Komisia vôbec nerešpektuje, ale navyše navrhuje, aby sa s novými GMO narábalo ako s konvenčnými plodinami. Vo vážnom ohrození bude ekologické poľnohospodárstvo a poľnohospodárstvo bez GMO. Návrh Komisie je nevedecký a postavený na neoverených sľuboch stojacich na vode, ktoré sme tu mali aj pri pôvodných GMO. V hre sú opäť biotechnologické spoločnosti, ktorým patenty a licencie zaručia zisk. Ich predošlé sľuby sa nesplnili, prečo by sme im mali veriť teraz? Žiadne zázračné, úspešné suchu odolné, udržateľné GMO plodiny, ktoré znížia spotrebu pesticídov nie sú známe.

S pozdravom

Občianska iniciatíva Slovensko bez GMO

Kontakt: Ing. Peter Sudovský, Občianska iniciatíva Slovensko bez GMO, e-mail: info@vsetkoogmo.sk; tel: 0915115084; web: www.slovenskobezgmo.org

Viac sa dozviete v:

1. [Videozáznam z vystúpenia ministra Takáča](#)
2. [Podklady k návrhu deregulácie NGT](#)
3. [Tlačová správa z odovzdania Petície: Udržujte prísnu reguláciu a označovanie nových GMO](#)

Poznámka: Je snaha zahmlievať, že NGT a ich produkty nie sú GMO. NGT podľa [rozhodnutia](#) Európskeho súdneho dvora nie sú menej rizikové ako pôvodné GMO a musia spadať pod EÚ legislatívu o GMO a teda sú GMO. Samotný návrh Komisie tiež uznáva, že nové GMO sú GMO ([článok 3, strana 27](#)). GMO sú organizmy, ktorých genetický materiál bol pozmenený spôsobom, aký sa prirodzene nevyskytuje. Produkty NGT rozhodne pod túto definíciu spadajú.